

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar...

Category: Kitapcy, Oýlanmalar, Pedagogika we edep-terbiýe, Sözler
написано kitapcy | 23 январа, 2025

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar... EDEP-EKRAM, UTANÇ-HAÝA, NAMYS-AR..

Bu gezegem köpçülik bilen awtobusa münüp dogduk obama sary gezelenje çykdy. Awtobusyň oturgyçlary gelin-gyzlardan, her hili ýaşdaky erkek kişilerden doludy. Duralgada saklanan ulaga ýetmişiň onundan giren bir zenan mündi. Ol münenden töweregimde oturan gyzlara seredip gobsunyp başladym. Emma, gyzlar ýerinden gozganarly däldi. Men özümden uly ýaşly zenana ýer berip, dik durup barşyma göwni bir ýaly bolup oturan gyzlara seredip oýlanyp başladym: «Göräýmäge aý ýaly, bir eýjejik gyzlar. Bu gyzlaň gözelligi ýaly edep-terbiýesi hem bolaýsady käşgä. Ulagda kyrk, elli, altmyş, ýaşlaryndaky adamlar dik durup barýarka bular nädip oturyp bilýärkä...»

Şol barmana ulag duralgada saklandy. Bir ýaş ýigit sürüjä pul deregne bir kagyz görkezdi. Kagyz «Maýyplyk haty» bolmaly. Sürüji uly goh edip gygyrmaga başlady: «Bu hatyň ýany bilen pasportyňy görkez. Bolmasa men bu hatyň kimiňkidigine ynanmaýaryn. «Maýyplyk haty»-ny görkezen ýaş ýigidem ondan kem galarly däldi. Ol sürüji bilen deň sanaşyp ulagdan düşdi. Men bu ýigide ýiti nazar bilen seredip galdym. «Maýyplyk haty»-ny görkezip dursa entirekläp barýan maýyp ýigdi görjekdim. Emma, ol otuz ýaşlaryndaky men diýen jahyldy. Onuň gözünde-ýüzünde, synasynda, göze görnüp duran hiç hili kemçilik ýokdy. Sürüjiniň gepine gep urşuna seretseň onuň akylynda-da kemçilik bara meňzemeýärdi. Belki, onuň «Maýyplyk haty»-ny almagyna içki synasyndaky kemçilikler sebäp bolandyr. Ýöne, oň ýan ýodadan ýöräp barşy-da juda sagdyndy. Ýörände dabanyndan ot çykýardy...

Ýene-de oýlanyp başladym. Özüme ýürekdäki kemçilik sebäpli «Maýyplyk hatyny» almagy teklip edenlerinde ör-gökden gelşimi

ýatladym. Hassalygy boýnuma alman Allaň eradasy bilen doly diýen ýaly sagalyp gidenime begendim. Emma, bir manatlyk ýol tölegi üçin sürüji bilen geýnülü ýaş ýigidiň arasyndaky gürrüňler meni juda gynandyrdy. Bir manat üçin, ençe adamyň öňünde bir-birine aýdan paýyş sözleri üçin, bularyň erkeklik mertebesi juda pese gaçypdy.

Ençeme gussaly oýlanmalary arkama ýükläp şäher merkezinde ulagdan düşdüm. Men ýene-de etrap merkezine gitýän ulaga mündüm. Bu ulagda garşymda oturan görmegeý gelin, onuň göz monjugy ýaljak gyzjagazy we ogly meni öňki münen ulagymdaky gören zatlarymdan az-kem daşlaşdyryp başlady. Sebäbi görmegeý gelniň balajyklarynyň başyny sypap oturşy juda ajaýyp görnüşdi. Bulary synlap guwanyp oturşyma görmegeý gelne jaň geldi. Guwanç bilen synlap oturan gelnimiň telefonyň aňyrsyndaky kişi bilen etýän gürrüňi meni serpmeden gaýdan ýaly etdi. Gulagymyň eşidýän zatlaryna ynanasym gelmedi. Emma, bu hakykatdy. Bulaň gürrüňi «oýnaş»gürrüňidi. Gelin aňyrdaka ýaranjaňlyk edip bihaýalyk bilen gülyärdi. Meň bolsa bu gelniň many bilmez çagajyklaryna seredip kalbym aglaýardy.

Edep-ekram, utanç-haýa, namys-ar.

Siz nirede, kalbym sizi kúýseýär.

Gyzylgül ANNAGYLYJOWA. Pedagogika we edep-terbiýe